

Nr. 4: Ressourcer til prioritering af de planlagte og fremtidige strategiske udviklingsprojekter

1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Ressourcer til Trafik og Infrastruktur	1.500	1.500	1.500	1.500
Ressourcer til Klima, Natur og Miljø	1.500	1.500	1.500	1.500
I alt	3.000	3.000	3.000	3.000

+ = udgift, - = indtægt

Resume:

For at kunne imødekomme det store ressourcebehov i forbindelse med de planlagte strategiske udviklingsprojekter, vil det være nødvendigt at opnormere i Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Uden tilførsel af yderligere ressourcer vil det ikke være muligt at gennemføre alle projekter inden for den nærmeste fremtid.

Sagsfremstilling:

De senere års strategiske udviklingsprojekter – herunder lokalplanlægning, havneudvikling, klimasikring og nye uddannelsesinstitutioner – har været med til at drive den byudvikling, Svendborg Kommune oplever i dag. Projekterne har styrket forbindelsen mellem by og havn og bidraget til at sætte retning for kommunens fysiske og funktionelle udvikling.

Den omfattende projektaktivitet har dog skabt en ubalance mellem opgavemængden og de ressourcer, der aktuelt er til rådighed. Særligt afdelingerne Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø er under stigende pres. Hvis kommunen fortsat skal kunne gennemføre planlagte og kommende projekter rettidigt og med høj faglig kvalitet, er det nødvendigt at styrke den administrative kapacitet.

Til arbejdet med strategiske udviklingsprojekter prioriteres der på nuværende tidspunkt 2,5 årsværk i Trafik og Infrastruktur. I Klima, Natur og Miljø er der normalvis prioriteret 2,0 årsværk til arbejdet med strategiske udviklingsprojekter, men på grund af arbejdet med Grøn Trepert vil der i 2025 til 2028 kun være prioriteret 1 årsværk til projektarbejdet i Klima, Natur og Miljø.

Jævnfør Kommunalbestyrelsens beslutning den 29. april 2025 vil der i 2025 til 2027 med de nuværende tilgængelige ressourcer blive arbejdet videre med følgende projekter:

Projekt navn	Projektet kan igangsættes/ fortsættes år
Maritimt oplevelsescenter	2025
Nyt UCL – skøde og byggefase	2025
Fremtidsfabrikken	2025
Parkeringshus til SIMAC m.fl.	2025
Udviklingsplan for Fremtidens Havn	2025

Budget 2026-29

Plan- og Lokalsamfundsudvalget

Temaforslag drift

Strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav	2025
A.P. Møllers Vej	2025
Caroline Amalie	2025
Stålhallen Teater	2025
Arena Svendborg	2025
Skovparken / Svendborg NØ	2025
Graaesvej 27	2025
Bymidteplan	2025
Ribers Gård	2025
Byrum UCL (Hudesvej /Nordre Kaj)	2025
Geohavnepark	2025
Mobilitetsplan	2025
Tankefuld	2026
Bycenteret	2026
Godsbanearealet	2026
Odensevej	2027

Tilføres der ikke flere ressourcer, vil nedenstående projekter gradvist kunne realiseres fra 2028 og fremefter:

Projektnavn	Projektet kan igangsættes/ fortsættes år
Søndre Havn /Havnepladsen	2028 eller senere
Genåbning af Kobberbækken	2028 eller senere
Kirkeby - udstykning	2028 eller senere
Den Blå Kant – resterende etaper	2028 eller senere
Østre Kaj /DLG bygninger	2028 eller senere

Konsekvenserne ved ikke at gennemføre de fem nævnte projekter er nærmere beskrevet i nedenstående.

For at kunne håndtere mængden af planlagte udviklingsprojekter vil der som minimum være behov for at opnormere med 1,5 årsværk i henholdsvis Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Hvis der opnormeres i de to afdelinger, vil det være muligt at fortsætte og/eller igangsætte realiseringen af følgende projekter og analyser fra 2026:

- Tankefuld
- Bycenteret
- Godbanearealet
- Odensevej
- Søndre Havn
- Genåbning af Kobberbækken
- Kirkeby
- Den Blå Kant – Resterende etaper
- Østre Kaj/DLG bygninger

Hvis man ønsker at imødekomme eventuelle kommende projekter udover de allerede planlagte projekter, vil der være behov for opnormere med 2 årsværk i henholdsvis Trafik og Infrastruktur samt Klima, Natur og Miljø.

Påvirkning på andre områder:

På nuværende tidspunkt er Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø en flaskehals i forhold til fremdriften af strategiske udviklingsprojekter.

Hvis der ikke afsættes driftsmidler til opnormering af de to afdelinger, vil det ikke være muligt at realisere de for nuværende planlagte projekter i den nærmeste fremtid.

Økonomi:

Et årsværk estimeres til 0,75 mio. kr., og dækker årsløn inkl. pension og sociale bidrag samt kontorudgifter.

CO2-Konsekvensvurdering:

En opnormering af de to afdelinger vil ikke få konsekvenser for CO2-udledningen.

Konsekvenser ved udskydelse

Hvis der ikke tilføres yderligere ressourcer, vil følgende projekter ikke kunne gennemføres fra og med 2028:

- A. Søndre Havn / Havnepladsen
- B. Genåbning af Kobbervækken
- C. Kirkeby – udstykning
- D. Den Blå Kant – resterende etaper
- E. Østre Kaj/DLG bygninger

Nedenfor beskrives de potentielle konsekvenser ved en udskydelse af disse projekter.

A. Konsekvenser ved udskydelse af Søndre Havn og Havnepladsen

Konsekvenserne af at pause Søndre Havn-projektet for så vidt angår de projekterrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

En pause i 2025 vil betyde:

- Forventet udskydelse af færdigt anlæg i mindst et år
- Alle opgaver vil starte forfra igen (lokalplan, MKV, bidragsfordeling, projektering, borgerinddragelse)
- Anmodning om godkendelse af forlænget tidsplan i forhold til Kystpuljemidler 2023 + evt. 2025 vil medføre risiko for tab af midler fra 2023.
- At stoppe rådgiverydelser, der er indgivet kontrakt på – evt. økonomisk kompensation?
Og i den forbindelse evt. et nyt EU-udbud på rådgiverydelser.
- At stoppe forundersøgelser vedr. geotekniske borer på vand vil kræve økonomisk kompensation.
- At stoppe forundersøgelser vedrørende registrering af kloakforhold – evt. økonomisk kompensation?
- Information til borgere om at projektet stoppes, som vil forringe opbakning og tillid til projektet.
- Eksisterende broer ved Mudderhullet skal sikres og evt. levetidsforlænges, idet den sydlige bro er helt nedslidt, hvilket vil få en økonomisk konsekvens.

- Svendborg Kommune vil gå fra at være foregangskommune på dette område til et forringet omdømme.

En pause i 2026 og 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- Forventet udskydelse af færdigt anlæg i mindst to år
- Rådgiverydelser og forundersøgelser skal udbydes igen (EU-udbud)
- Derudover de samme punkter som ovenstående for udskydelse i 2025

Baggrund

Søndre Havn er første del af en samlet højvandsbeskyttelse for Den Blå Kant på Svendborg Havn. Det har været nødvendigt at fremskynde en ekstra etape på Havnepladsen, da det løser en række udfordringer omkring højvandsbeskyttelsens sammenhæng med spildevandssystemet. Kommunalbestyrelsen traf den 25. februar 2025 beslutning om, at der skulle arbejdes videre med projektering frem mod budgetforhandlingerne til Budget 2026, hvorefter der skulle tages stilling til projektets samlede økonomi i lyset af den fremrykkede fase.

Kystpulje

Administrationen har i april søgt den nationale kystpulje 2025 om yderligere midler til projektet, og der forventes svar fra Kystdirektoratet inden sommerferien.

Nuværende tidsplan for Søndre Havn og Havnepladsen

- April 2025 – maj 2026: Detaljeret projektforslag og myndighedsprojekt udarbejdes.
- April - juni 2025: Miljøscreening og afgørelse om krav om miljøvurdering.
- Maj 2025 - april 2026: Lokalplan udarbejdes.
- Sommer 2025: Svar fra Kystdirektoratet om øget medfinansiering fra den nationale kystpulje.
- September 2025 – september 2026: Evt. miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering udarbejdes.
- Efterår 2025: Nyt budgetforlig for Budget 2026 og dermed politisk beslutning vedrørende manglende finansiering.
- Maj - juli 2026: Offentlig høring af lokalplan + projekt + bidragsfordeling.
- August – Oktober 2026: Entrepriseudbud gennemføres.
- November 2026 – maj 2028: Anlæg af projekt i delområder med hensyntagen til turist- og sejlersæson.
- Juni 2028: Aflevering og overgang til drift.

B. Konsekvenser ved udskydelse af Kobberbækkens frilægning

Konsekvenserne af at sætte Kobberbæksprojektet på pause til henholdsvis 2026, 2027, 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Hvis Kobberbækprojektet først kan anvende ressourcer fra Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø i 2028 eller senere vil det formentlig forsinke udviklingen og gennemførelsen af Godsbanearbejdet med et år (Kobberbækkens etape 1). Det bemærkes i den forbindelse, at der er tæt kobling til udviklingen af Godsbaneprojektet, hvor den nedre del af Kobberbækken skal åbnes.

Hvad angår Kobberbækkens etape 2 og 3 ved Ørkilds Nederste og Øverste Møller vil konsekvenserne ved at projektrelaterede ressourcer først kan tages i anvendelse i 2028 eller senere være:

- At det modtagne tilsagn fra Havørred Fyn på 320.000kr ikke umiddelbart kan udnyttes.
- At Svendborg Kommune ikke kan indfri Vandplanernes krav om "God økologisk tilstand" i 2027
- At dispensationer fra fredninger udløber og skal genansøges
- At og udviklingen af Kobberbækkens etape 2 og 3 ved Nederste og Øverste Ørkilds Møller forsinkes med to år.

Baggrund

Kobberbækkens frilægning er Svendborg Kommunes projekt for henholdsvis klimatilpasning af centrale byområder ved Svendborg Havn i forhold til skybrud og øget regn samt sikring og fremme af biodiversitet blandt andet ved tilførelse af nye blå/grønne rekreative områder til den centrale del af Svendborg by.

Hvad angår klimatilpasning i forbindelse med skybrud og øget regn udgør området ved Ørkildsgade/Grusvig, jævnfør Svendborg Kommunes klimaplan, det byområde der vil opleve de største konsekvenser ved ekstreme regnhændelser og dermed den største økonomiske belastning. Med hensyn til fremme af biodiversitet skal en frilægning af Kobberbækken sikre at Svendborg Kommune lever op til EU's Vandrammedirektiv, som eksekveres gennem de statslige vandplaner. Her vil en frilægning sikre opnåelse af den krævede "God økologisk tilstand" for Kobber- og Trappebækken, som i henhold til vandplanerne skal tilvejebringes senest i 2027.

Endeligt indgår en frilægningen af Kobberbækken i den videre byudvikling af Godsbanearealet og bidrager her til at tilføre den nye bydel rekreative faciliteter i form af et grønt/blåt parkstrøg langs den frilagte Kobberbæk.

Kobberbæks-projektet er efter Kommunalbestyrelsens godkendelse af dispositionsforslaget i 2023 viderebearbejdet således, at det, hvad angår etape 1 over Godsbanearealet, kan indgå i et udbud i forbindelse med grundsalg. Herunder er der gennemført geotekniske- og forureningsundersøgelser. Hvad angår Kobberbækkens etape 2 og 3 ved henholdsvis Nederste og Øverste Ørkilds Møller, vil næste skridt være udarbejdelse af projektforslag. Hvad angår etape 3 ved Øverste Ørkilds Mølle er der opnået tilsagn fra Havørred Fyn på 320.000 kr. til projektudvikling (svarende til 80% af samlede omkostninger) samt dispensation fra fredningerne på og omkring Ørkild-voldstedet fra såvel Fredningsnævnet for Fyn som fra Slots- og Kulturstyrelsen.

En byudvikling på Godsbanearealet har indgået i havneudviklingen siden Udviklingsplanen for Fremtidens Havn fra 2014 og er siden rammesat i Kommuneplanen. Senest er der, med deltagelse af en kreds af nationale eksperter indenfor klimatilpasning, gennemført en workshop for at belyse de særlige udfordringer og hensyn, som skal tages i betragtning ved byudvikling blandt andet på Godsbanearealet. Der arbejdes på nuværende tidspunkt på en inddragelse af fonde i den fremtidige byudvikling.

C. Konsekvenser ved udskydelse af Kirkeby

Konsekvenserne af at sætte projektet med Kirkeby på pause til henholdsvis 2026, 2027, 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Konsekvenser i 2025 vil betyde:

- Syv parcelhusgrunde kan ikke udbydes til salg jævnfør nuværende tidsplan.

En pause i 2026, 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- Hele tidsplanen skubbes parallelt med tidspunktet for en evt. genopstart – dette gælder alle projektaktiviteter, herunder vej- og stianlæg, regnvandsløsninger og trafikssikkerhedstiltag.

Der er endnu ikke indgået nogen kontrakter i forbindelse med det videre arbejde, og der forventes derfor ingen økonomiske eller juridiske konsekvenser ved en udskydelse.

Baggrund

Projektet i Kirkeby indbefatter en byggemodning af første etape af lokalplanområdet med henblik på udbud af syv parcelhusgrunde. Projektet omfatter delvis projektering og etablering af:

- første etape af stamvejen
- rekreative arealer og stier
- første etape af regnvandssystemet inkl. et regnvandsbassin til nedsivning af regnvand
- trafikssikkerhedsforanstaltninger på det eksisterende vejnet (Gemalvej og Assensvej).

Efter byggemodningen vil grundene blive udbudt gennem ekstern ejendomsmægler i Svendborg Kommune. Den resterende del af lokalplanområdet vil henligge som naturområde.

Svendborg Kommune vil afholde driftsomkostninger for området, indtil en grundejerforening er stiftet, hvorefter foreningen overtager forpligtelserne for drift af stamvejens første etape, stier, regnvandsbassin og rekreative arealer. De øvrige arealer vil fortsat blive drevet af kommunen.

Det er et krav, at bebyggelsen ikke må tages i brug, før veje, stier og parkering er anlagt. Da der er tale om delvis byggemodning, vil der desuden være behov for midlertidige løsninger til regnvandshåndtering. Det fulde vejforløb etableres først, når der opstår behov for yderligere byggemodning.

Nuværende tidsplan

- Marts – maj 2025: Ansøge om dispensation til lokalplanens §12
- April – maj 2025: Udarbejdelse af projektforslag
- Maj – juli 2025: Udarbejdelse af myndighedsprojekt, koordinering med ledningsejere og VVM screening
- August – september 2025: Myndighedsbehandling af VVM og Vejmyndighed.
- Oktober – december 2025: Udarbejdelse af detailprojekt og udbudsmateriale, samt koordinering med ledningsejere
- Januar – februar 2026: Udbud af anlægsarbejde
- Marts – august 2026: Anlægsarbejder
- September 2026: Afleverings af anlægsarbejde

Salg af byggegrunde kunne jævnfør tidsplanen sættes til salg fra oktober 2025.

D. Konsekvenser ved at udskyde udviklingen af øvrige etaper af Den Blå Kant

Konsekvenserne af at sætte projektet for de næste etaper af Den Blå Kant på pause til 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

Konsekvenserne i 2025 vil betyde:

- Udarbejdelse af skitseprojekter for design af højvandsbeskyttelse for at søge fremtidige kystpuljemidler udskydes.
- Højvandsbeskyttelsesplanlægning for hele området udskydes.
- Udvikling af de blå zoner kan kun videreudvikles på et strategisk planlægningsniveau og ikke vurderes anlægs- og trafikteknisk.
- Mulighed for økonomisk fondsstøtte kan blive udfordret ved en manglende dybdegående vurdering af projekterne.
- Grænseflader til andre projekter i området kan blive udfordret pga. manglende viden i forbindelse med fastlæggelse af beskyttelseskant.

En pause i 2026, 2027, 2028 eller senere vil betyde:

- De samme punkter som ovenstående for udskydelse i 2025 med blot endnu længere forsinkelse at realisering.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen vedtog en samlet strategi for højvandsbeskyttelse af havneområdet, der beskytter dele af havneområdet og inviterer vandet ind i de blå zoner andre steder på havnen. Beskyttelsen er ca. 2 km lang og går langs havnens indre kant og integreres i fremtidige byudviklingsområder, hvor det er muligt.

Etaper

Højvandsbeskyttelsen bliver gennemført i flere etaper. De første etaper ved Søndre Havn og Havnepladsen er ved at blive planlagt og forventes færdigetablet i 2028. De øvrige etaper af højvandsbeskyttelsen omfatter Jessens Mole, Geohavneparken, Godsbanearialet og Østre Kaj området.

De blå zoner

Strategien skal også tage højde for, at nogle områder på havnen, de såkaldte blå zoner, ligger uden for beskyttelsen. Da Svendborg er det første sted, hvor denne strategi bliver afprøvet, er det vigtigt at undersøge, hvilke muligheder og konsekvenser det kan få for, hvordan de blå zoner kan udvikles i fremtiden.

Projekterne med de øvrige etaper af Den Blå Kant er derfor på den ene side konkrete anlægs- og udviklingsprojekter langs havnen og dels udviklingsprojekter i de blå zoner. Noget af dette arbejde er allerede i gang i andre dele af administrationen end i de aktuelt belastede afdelinger og kan derfor fortsættes som planlagt.

E. Konsekvenser ved udskydelse af projektet Østre Kaj/DLG-bygninger

Konsekvenserne af at sætte projekt for Østre Kaj/DLG-bygninger på pause til 2028 eller senere for så vidt angår de projektrelaterede opgaver, der kræver involvering af afdelingerne Trafik og Infrastruktur og Klima, Natur og Miljø er vurderet som følger:

- I forbindelse med aktørernes udvikling af projekterne (specifik anvendelse og udformning) vil der blive behov for trafikale og miljømæssige vurderinger. Disse vil ikke være tilgængelige, hvorfor projekterne ikke kan administrativt understøttes eller belyses. Trafikale og miljømæssige vurderinger er forudsætninger for eventuel lokalplanlægning, som således heller kan igangsættes.
- Det vil forventeligt ikke være muligt at vurdere bygningernes fremtidige anvendelse i sin helhed, da dette med stor sandsynlighed vil kræve input fra Klima, Natur og Miljø samt Trafik og Infrastruktur

Projektbeskrivelse

Svendborg Kommune har af to omgange i 2024 og 2025 erhvervet DLG's pakhuse og tidligere administrationsbygning langs Østre Havnevej, det vil sige Østre Havnevej 6-12. DLG's lejekontrakt for silobygningerne ud mod Østre Kaj udløber i 2027, men der er endnu ikke forhandlet aftale om de nærmere vilkår ved en erhvervelse af disse bygninger.

Svendborg Kommune har modtaget ønsker fra både erhvervs- og kulturaktører om genanvendelse af silobygninger og pakhuse, herunder blandt andet Navteam, Center for tredimensionel Kunst og Sydfyns Forening for Kreativ Bevægelse. Kommunalbestyrelsen har i september 2024 besluttet, at en endelig udpegning af bygning(er) til Center for Tredimensionel Kunst skulle afvente forslag til ny Udviklingsplan for Fremtidens Havn, samt at der igangsættes en bygningsundersøgelse for bygningerne mellem Østre Kaj og Østre Havnevej.

På den baggrund er Østre Kaj-området i såvel forslag til Udviklingsplan for Fremtidens Havn og forslag til Kommuneplan udpeget til et blandet byområde, og der er gennemført en bygningsundersøgelse. Planforslagene fremlægges til endelig vedtagelse juni 2025 og bygningsundersøgelsen vil danne grundlag for dels forhandling med DLG om pakhuse og siloer nærmest kajen, dels politisk beslutning om ønsker til konkrete anvendelser indenfor Østre kaj-området.